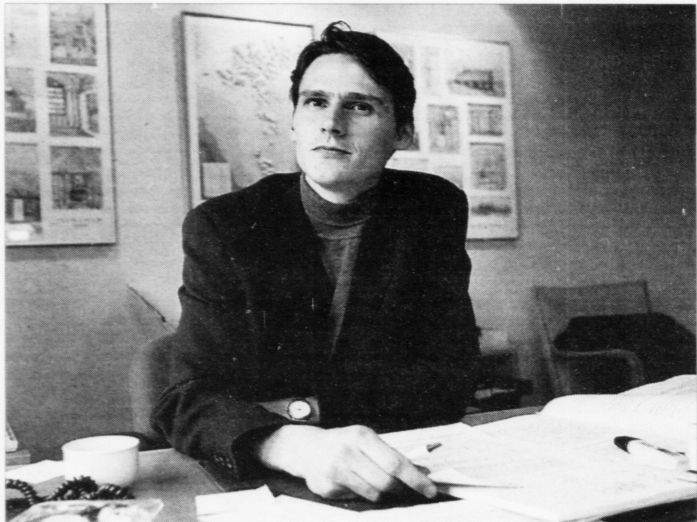

Vanligur meiriluti er nóg mikið

- Sjálvandi er ynskiligt, at meirilutin er so stóru sum gjørligt, men søguliga sæð er nóg mikið við einfaldum meiriluta, sigur Hogni Hoydal, og leggur afturat, at hann ikki heldur, at vit eiga at seta størri krøv til at fáa avgerðarrætt, enn eitt nú Danmark ger, tá teir geva avgerðarrætt frá sær

Hogni Hoydal, landsstýrismaður í sjálvstýrismálum

SVEINUR TRÓNDARSON
Politiska spælið um broyt-
ingarnar í viðurskiftunum
millum Føroyar og Dan-
mark hevur verið í gongd í

næstan eitt ár, og lotan tá
arbeiðsbólkar hjá lands-
stýrinum fara at leggja

kanningarúrslitini á borði
fer at nærkast.

Hetta merkir eisini, at ein
møgulig fólkaatkvøða fer at
nærkast, og í tí sambandi
hava vit spurt Hogni Hoy-
dal, um hansara fatan av
spurninginum um hvussu
stórir meirilutin eiga at
verða.

Hogni Hoydal visir á, at
tað ongastaðni er ásett
hvussu stórir meirilutin eiga
at verða, men at tað sjálv-
andi er best um meirilutin
er rættliga greiður. Hetta
gevir greiðasta svarið og
breiðasta grundina at standa
á, tá arbeiðast skal framyvir.
Men landsstýrismaðurin
leggur samstundis dent á, at
av tí at ongar reglur eru, so
er einki til hindurs fyri, at
meirilutin er uppá eina at-
kvøðu.

- Vit hava ikki havt so
nógvar fólkaatkvøður í Fø-
royum fyrr. Ein var jú í 1946;
tað var hon sum endaði við
heimastýrisslóginum –
og síðani hava nakrar verið
í sambandi við rúsdrekka-
spurningin. Felags fyrri ter
allar hevur verið, at einfald-

ur meiriluti hevur verið nóg
mikið, sigur Hogni Hoydal.

Hann leggur afturat, at
danir í 1946 góðtøku, at tal-
an var um vanligan meiri-
luta.

- So søguliga kunnu vit
siga, at einfaldur meiriluti
er nóg mikið. Fólkarættar-
liga er eisini nóg mikið við
einfaldum meiriluta. Tað
fyríkemur mær rættliga
løgð, um vit skulu krevja,
at meirilutin t. d. skal verða
60%, tí so merkir tað, at tað
í grundini er minnilutin sum
avgerð, um Føroyar skulu
gerast sjálvstøðugt land og
tað kann ikki undir nokrum
umstøðum verða rætt, sigur
Hogni Hoydal.

Torførari at taka yvir enn at geva

Seinastu nógvu árinu hevur
verið drúgt kjak í eitt nú
Danmark um samstarvið
við ES. Fleiri fólkaatkvøður
hava verið og í øllum teirra
hevur talan verið um ein-
faldan meiriluta. Danir hava
ikkí tikið valdið á nokrum
økioð, men hava givið um-
sitingarvald til ES í fleiri

forum, og tá teir hava brúkt
vanligan meiriluta í teimum
forunum, so heldur Hogni
Hoydal tað verða lögð, um
vit skulu krevja, at "okkara"
meiriluti skal vera nóg
stór.

- Tá íslendingar av-
greiddu sína fólkaatkvøðu
kravdu teir, at meirilutin
skuldi verða størri enn van-
ligt er, og orsøkin til tað var
at teir vildu styrkja grund-
arlagið í samráðingum við
danir, sigur Hogni Hoydal
og visir á tað, sum íslendski
granskarin Sigurður Lindal
segði við SvF.

- Men danir hava sagt, at
vilja føyroyingar hava broyt-
ingar, so fáa vit tær, og tí
haldi eg, at tað er eitt sindur
burturvið, at krevja avgjör-
an meiriluta, sigur Hogni
Hoydal, sum leggur dent á,
at tað sjálvstøðugt er best, at
politiski meirilutin er so
breiður sum móguligt.

- Men tað er nakað, sum
verður avgjört í løgtingi-
num, tí tað er tingið sum
avgerð hvussu stórir meiri-
lutin skal verða, sigur
Hogni Hoydal at enda.

Breitt grundarlag má og skal til

Tað sigur Jóannes Eidesgaard, formaður í Javnaðarflokkinum til spurningin
um hvussu stórir meirilutin verða við eina fólkaatkvøðu um broytingar í
viðurskiftunum millum Føroyar og Danmark. Hann er púra samdur við
útlendsku serfrøðingunum

SVEINUR TRÓNDARSON

Í august mánað í fjør legði
landsstýrið fram uppskot til
samtyktar um ríkisrættar-
ligu stöðu Føroya. Í sam-
bandi við viðgerina av tí
málinum nam Jóannes Eide-
sgaard við spurningin um
støddina av meirilutanum,
sum skal til, tá slíkar broyt-
ingar verða framdar. Hann
segði tá, at tað er alneyðugt,
at uppskotini - líkamikið
hvussu tey siggja út - hava
so breiða undirtøku í tingi-
num og í fólkinum, sum
gjørligt.

Málið var jú aftur uppi og
vendi í farnu viku tá út-
lendskir fyrlæstahaldarar
vóru í Føroyum í sambandi
við Microstates 99. Og Jó-
annes er - enn sum tá - púra
samdur við teimum báðum
fyrlæstarahaldarunum.

- Hjá okkum er eingin ivi.
Tað eigur framhaldandi at
verða greiður meiriluti fyri
broytingunum, bæði í tingi-
num og millum fólk, sigur
hann.

Jóannes sigur, at tað eftir

hansara tykki ikki ber til at
samanbera fólkaatkvøður í
Danmark, um ES mál, við
eina komandi fólkaatkvøðu,
tí tær viðvíkja ikki tí sama
málinum. Hjá donum er tal-
an um at avgeva ein part av
suvereniteti til ES, men
hann kannu danir altíð taka
aftur, um teir eitt nú taka
seg úr ES-samstarvinum.

- Danir hava enn tá havt
eina rættarsak, sum júst
hevur gingið uppá handa
spurningin, og tað málið
endaði við, at danski stat-
urin fekk viðhald, og ikki
teir, sum saksöktu. Rætturin
visti til grein 20 í grundlógini,
og hon gevur stjórnini
rætt til at geva eitt nú ES
umsitingarvald á onkrum
økjum. Hetta er júst sama
grein vit hava víst til í okk-
ara uppskoti um sjálvstýris-
lóg, og sum vit hava fingið
so nógvar ákoyringar fyri,
sigur Jóannes Eidesgaard.

Forbundslogin einasta forðomi

Formaðurin í Javnaðarf-
flokkinum sigur, at tað er

torført at finna nakað for-
ðomi fyri hvussu ein móg-
ulig fólkaatkvøða sum okk-
ara skal avgreiðast. Eftir
hansara tykki er eingin ivi
um, at tað verður løgtingið,
sum setur treytirnar fyri
fólkaatkvøðuni, og hesum
eru hinir politikararnir
samdir við honum í.

- Einasta forðomi, sum eg
haldi vit kunnu brúka er
dansk-íslenska forbunds-
lógin, og har eru treytirnar
strangar. Grein 18 í lógini
sigur, at minst trýggir fjórð-
ingar av veljarunum skulu
á val, og av teimum sum
hava verið á vali skulu 75
prosent atkvøða fyri upp-
skotinum. hesar treytirnar
eru strangar, men eg helli
tann vegin, at vit eiga at
fylgja teimum, sigur Jóan-
nes Eidesgaard.

Hann leggur afturat, at
teir broytingar, sum liggja í
kortunum eru so stórar og
umfatandi, at tað er neyðugt
við stórum og avgjörðum
meiriluta.

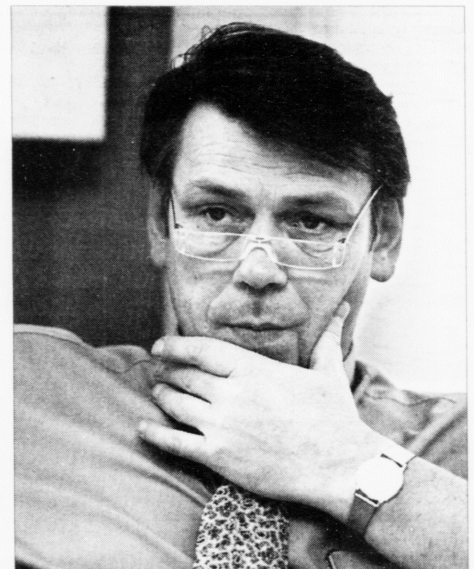
Men er ikki vandi fyri, at
ein lítill minniluti tá fer at

forða fyri viljanum hjá tí
stóra meirilutanum?

- Millimeturrættvísioð fáa
vit ongantið, og tað vil altíð
verða eitt mark, um tað so
liggur við 50 prosent ella
við 75 prosent, men minni
meirilutin er, jú størri verður
vandin fyri polarisering í
fólkinum. Vit eiga ikki at
koma í støðuna frá 1946 aft-
ur, sigur Jóannes Eide-
sgaard, sum leggur afturat,
at hetta eisini er í samsvari
við tað, sum danskir polit-
ikarar hava sagt, tá teir hava
tosað um málið.

- Vit skulu nevniliga ikki
gloyma, at tað er danir vit
skulu samráðast við, og um
teir vita, at tað er ein pinka-
lítill meiriluti fyri broyting-
unum, so er teirra stóða ó-
trúliga trofør, eins og hon
er hjá landsstýrinum. Hava
vit harafturimóti ein breiðan
meiriluta, so er okkara stóða
ótrúliga sterk, sigur Jóannes
Eidesgaard.

Spurningurin er so, um
vit eru farin ov langt til at
vit kunnu fáa eina breiða
semju í tinginum.

Jóannes Eidesgaard, formaður Javnaðarflokksins

Tað heldur Jóannes ikki.
Eftir hansara tykki ber tað
væl til enn.

- Fyri tað fyrsta, so haldi
eg, at tað var í løgtinginum,
at hetta arbeiði átti at havt
sitt útgangsstøði, og ikki í
samgonguni. Men tað forð-
ar kortini ikki fyri, at tað
framhaldandi eru mugu-
leikar fyri politiskari semju,
soleiðis at breið undirtøka
fæst.

- Men tað merkir, at vit á
ein hátt vaska talvuna reina
og byrja at tosa um málið
enn einaferð. Tað merkir
eisini, at allir flokkar mugu
geva seg. Tað merkir, at vit

ikkí fáa alt okkara. Tjóð-
veldisflokkurin ikki fær alt
sitt, Fólkaflokkurin ikki fær
alt sitt og Sambandsflokk-
urin ikki fær alt sitt, men
tað merkir, at vit fáa eina
breiða semju, sum hevur eitt
gott grundarlag í fólkinum
sigur Jóannes Eidesgaard.

Eru mogleikar fyri hesum?

- Tað ivist eg onga løtu í,
sigur hann og leggur afturat,
at tað úti í heimi eru stórir
mál enn hetta, sum partar
kunnu semjast um, og tá teir
klára tað, so klára vit tað
eisini.